

Brachterbeek, 8 november 2022

Programmabegroting 2023

Aandacht geven loont!

Geachte leden van de raad,
Geacht college van burgemeester en wethouders,
Geachte inwoners van gemeente Maasgouw,

voor ons ligt de programmabegroting 2023 met de titel 'Aandacht geven Loont'. We willen iedereen bedanken die mee heeft gewerkt aan deze begroting. De uitleg bij onderdelen van de programma's was uitvoerig en stond goed beschreven. We mogen constateren dat gemeente Maasgouw een goede financiële positie heeft en beschikt over een flinke algemene reserve.

Na 2021 was 2022 wederom een roerig jaar. Het leek erop dat we in 2022 de coronajaren achter ons konden laten en niet meer in crisis zaten. Toch kwamen er dit jaar nieuwe crisissen zoals de oorlog in Oekraïne, torenhoge inflatie en ook een heftiger geworden stikstofcrisis.

De oorlog in Oekraïne heeft grote impact gehad voor de kosten van eerste levensbehoeftes. Er is mede daardoor ook sprake van een energiecrisis waarbij we niet weten of de energieprijzen nog zullen gaan stijgen of dalen. Ook is er sprake van een stikstofcrisis met veel protesten en polarisatie ten gevolge. Besluiten van de Raad van State omtrent stikstof zullen een flinke impact gaan hebben op toekomstige woningbouw. Daarnaast weten we niet hoe de winter eruitziet en of het Coronavirus fors gaat opvlammen met restricties en beperkingen tot gevolg. Kortom, we leven in onzekere tijden waarbij we niet weten of het de komende maanden beter of slechter zal gaan met de inwoners van Nederland en in het bijzonder die van Maasgouw.

Het jaar 2022 was natuurlijk ook het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. Een opkomst die laag was namelijk 48,4%. Meer dan de helft van onze inwoners nam niet de moeite om zich uit te spreken en te gaan stemmen. De betrokkenheid van onze inwoners bij de verkiezingen was lager dan een aantal buurgemeentes. Iets wat NLM betreurt.

In het coalitieprogramma is aangegeven dat er 400 nieuwe betaalbare woningen deze vier jaar gebouwd gaan worden in elke kern. Honderd woningen per jaar. Dit is wat ons betreft echt noodzakelijk. De woningnood is erg hoog en voor starters en senioren zouden we ook graag meer huurwoningen zien komen. Zodat starters die opgegroeid zijn in Gemeente Maasgouw ook in hun eigen kern kunnen gaan wonen. We willen dat er een inhaalslag gemaakt gaat worden qua sociale woningbouw voor degene met een kleine beurs.

De afgelopen jaren zijn er stappen gezet wat betreft burgerparticipatie. Zo is in Stevensweert bij de herinrichting van de oude kern heel veel om tafel gezeten met de inwoners en ondernemers. Ook is in 2022 de keet met de dorpscontactpersonen langs alle

kernen gegaan om de gemeente letterlijk dichterbij de inwoners te brengen door te luisteren naar hun zorgen, wensen en ideeën zodat men weet wat er speelt en daardoor de leefbaarheid te borgen. Toch vinden wij dat er nog veel meer gedaan kan worden om burgerparticipatie gemeengoed te maken in projecten en beleid. Burgerparticipatie moet bij de gemeente meer ingebed worden zodat bij elke opgave burgerparticipatie een rol speelt.

In de zomer is gekeken naar de haalbaarheid van het huisvesten van 180 vluchtelingen uit Oekraïne op een cruiseschip in de haven van Maasbracht. We vinden het heel jammer dat het plan niet door kan gaan en hopen dat er nog steeds actief en creatief gezocht kan worden naar opvangplekken voor vluchtelingen.

De bouw van de accommodatie Wessem is vertraagd door de contracten die nog rond moesten komen. We hopen echt dat dit project niet nog meer vertraging oploopt en dat de inwoners na al die jaren een mooie volwaardige accommodatie krijgen.

Verenigen, sportclubs en stichtingen die niet in gemeentelijke gebouwen gehuisvest zijn, maken zich ontzettend zorgen over de gestegen energiekosten. Ze vrezen voor hun bestaan. Het museum in Thorn heeft er al voor gekozen om de wintermaanden dicht te blijven vanwege de energiekosten die niet te betalen vielen. We hopen dat er nog voor het einde van het jaar een plan ligt om onze verenigingen, clubs en stichtingen te helpen en tegemoet te komen. Ze hebben immers een belangrijke rol in de leefbaarheid van al onze kernen.

In de titel van het coalitieprogramma staat het woord 'sociaal' genoemd. In deze begrotingsbehandeling kan het college en de gemeenteraad van de Gemeente Maasgouw laten zien of we een sociale gemeente willen zijn. In deze begrotingbehandeling kan men laten zien dat we meer doen voor onze inwoners in nood dan onze regering. Dat gemeente Maasgouw een sociale gemeente is die armoede wil bestrijden en die de kloof tussen arm en rijk wil dichten. Wij vinden dat de gemeente Maasgouw zich daar extra voor moet inzetten en meer moet doen dan enkel het beleid van onze regering volgen.

In deze begroting willen wij van Nieuw Links Maasgouw met amendementen en moties focussen op twee zaken. Ten eerste om die mensen te helpen die in de knel zijn gekomen en steeds minder financiële ruimte hebben en worstelen met betalingen en tenslotte met schulden te maken krijgen. Ten tweede regels in onze APV opnemen m.b.t. het stoken van hout- en pellet kachels. In deze tijden met enorm hoge energietarieven kiezen steeds meer inwoners ervoor om meer te stoken met een hout- en/of pelletkachel. Dat is ook begrijpelijk maar wij vragen een verbod op stoken tijdens windstil of mistig weer. Zodat inwoners bewust worden dat er ook inwoners zijn met COPD en longaandoeningen die afhankelijk zijn van een schonere lucht om minder benauwd te zijn.

We dienen twee amendementen en een motie in:

- **Amendement - Energietoeslag van 500 euro voor de groep van 120% tot 130% van het sociaal minimum.**

Programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin de nieuwe programma-indeling conform het nieuwe coalitieakkoord 2022-2025 met dien verstande dat dat de energietoeslag van 500 euro ook door gemeente Maasgouw wordt uitgekeerd aan de groep van 120% tot 130% van het sociaal minimum, de hiermee gemoeide kosten (geschat op 50.000) te dekken uit de post algemene reserve.

- **Amendement - Omruilactie van oude energieverblindend witgoed voor energiezuinige alternatieven.**

Programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin de nieuwe programma-indeling conform het nieuwe coalitieakkoord 2022-2025 met dien verstande dat de budget/energiecoach de ruimte krijgt om, indien noodzakelijk, bij inwoners tot 130% van het minimumloon de energieverblindende witgoedapparaten te vervangen door nieuwe, zodat hier een besparing optreedt. De hiermee gemoeide kosten te dekken uit de post onvoorzien structureel en bij de vaststelling van de begroting 2024 te bezien of dit ook in 2024 van toepassing moet zijn.

- **Motie Aanpassen APV inzake van het stookbeleid.**

Hierbij verzoeken wij het college:

Voor de zomer van 2023 met een raadsvoorstel te komen om de APV aan te passen in zake het stookbeleid van hout- en pelletkachels. In de APV opnemen dat er bij mist of windstil niet wordt gestookt (te koppelen aan de Stookwijzer of het stookalert).